

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу ступеня вищої освіти магістр, спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація», студентки очної форми навчання Марьям Убара на тему: «Клініко-фармакологічна характеристика, сучасні аспекти раціонального застосування та особливості фармацевтичної опіки при відпуску протизапальних та анальгетичних засобів»

Актуальність теми. Кваліфікаційна робота присвячена системному аналізу фармакодинамічних властивостей, профілю безпеки та алгоритмів аптечного відпуску нестероїдних протизапальних засобів (НПЗЗ) та анальгетиків. Актуальність дослідження зумовлена тим, що зазначена група препаратів є лідером за обсягами споживання у сегменті відповідального самолікування. Водночас високий ризик розвитку системних ускладнень (гастро-, кардіо- та ренотоксичності) вимагає оптимізації фармацевтичної опіки та стандартизації дій фармацевта при верифікації больового синдрому, що робить роботу науково та практично значущою.

Структура роботи є логічною, послідовною та відповідає вимогам до наукових досліджень такого рівня. Теоретична частина містить глибокий аналіз сучасної наукової літератури, клінічних рекомендацій та протоколів ВООЗ.

У першому розділі автор ґрунтовно описує молекулярні та нейрохімічні механізми дії НПЗЗ. Проаналізовано класифікацію за селективністю до ізоферментів ЦОГ, позарецепторні ефекти впливу на кінінову систему та вільнорадикальне окиснення, а також центральні нейрофізіологічні аспекти анальгезії на спінальному й супраспінальному рівнях.

Другий розділ присвячено розгорнутій клініко-фармакологічній характеристиці основних груп анальгетиків. Автор детально розбирає патогенез системної токсичності, зокрема молекулярні аспекти розвитку НПЗЗ-гастродуоденопатій, а також механізми

а У третьому розділі розглянуто принципи раціонального застосування протизапальних та анальгетичних засобів. Наведено стандарти ступеневої терапії болю ВООЗ, описано значення фармакогенетичних особливостей для індивідуалізації лікування, визначено критерії вибору препаратів залежно від походження болю та показано доцільність використання комбінованих засобів для підвищення безпеки терапії

в Четвертий розділ охоплює прикладні питання фармацевтичної опіки. Автор систематизує чинні протоколи фармацевта при відпуску ОТС-анальгетиків, деталізує алгоритми скринінгу «загрозливих симптомів» для своєчасного перенаправлення пацієнта

к

у

л

до лікаря, а також описує особливості таргетного консультування вразливих груп (дітей, вагітних, осіб похилого віку).

У висновках автор узагальнює результати дослідження, підтверджуючи виконання поставленої мети та завдань.

Зауваження: Мають рекомендаційний характер і не знижують загальної високої оцінки роботи: у третьому розділі доцільно було б надати більш розгорнуту порівняльну характеристику фармакокінетичних параметрів (зокрема, періоду напіввиведення) найпопулярніших ОТС-анальгетиків, оскільки цей чинник безпосередньо впливає на вибір безпечної форми препарату в аптеці.

Загальний висновок: Оцінка роботи. Кваліфікаційна робота відповідає вимогам до магістерських робіт. Автор продемонстрував вміння самостійно працювати з науковою літературою, аналізувати й систематизувати інформацію, робити власні обґрунтовані висновки. Робота має чітку структуру, грамотний науковий стиль і відповідає вимогам до оформлення. Враховуючи незначні недоліки, оцінюю роботу на «добре».

Рецензент

Викладач

28.05.2026 р.

Завадська І.В.

